

[Haugberg.]

nævnte i Gaar, blev det i Forslag til Lov om Statens Lærerskoler i 1925 foreslaaet, at man i Understøttelse til ubemidlede Seminarielever skulde yde $\frac{2}{3}$ af, hvad Opholdet almindeligt kostede. Man har beregnet, at et Aars Ophold mindst koster 1800 Kr. nu, og det vil altsaa sige, at man skulde yde en Understøttelse til saadanne Elever paa 1200 Kr. aarlig i Stedet for, som man nu gør, at yde et Højestebeleb af 500 Kr. aarlig. Jeg mener, at man i særlige Tilfælde skulde have Adgang til at yde endnu større Understøttelse. Saa vidt jeg ved, ydes der ingen Understøttelse i Præparandklasserne, og der ydes ikke særlig meget i Understøttelse til Eleverne i 1ste Klasse. Jeg tror, det vilde være heldigt, om man kunde finde en eller anden Form, hvorved det blev muligt at træde til med nogen Understøttelse straks ved Læringens Begyndelse; saa vilde Tilgangen til Seminarierne uden Tvivl hurtigt og stærkt øges. Mange blandt de mindrebemidlede har ganske sikkert baade Evne og Lyst til at blive uddannet som Seminarist, men opgiver det paa Forhaand, fordi de ikke øjner nogen Udvej for at komme igennem paa det økonomiske Omraade. Naar der som nu er Tale om Lærermangel, tror jeg, som sagt, at Spørgsmaalet om Elevunderstøttelse er meget vigtigt, og at Bestemmelserne bør ændres snarest muligt i den Retning, jeg her har peget paa.

Men heller ikke en Ændring paa dette Omraade afhjælper den nuværende Lærermangel, og for at faa denne afhjulpet er der nu dels stillet Forslag om en Række Ændringer af Folkeskoleloven af 1937 og dels fremsat et andet Lovforslag. Om de nævnte Ændringer skal jeg fremsætte nogle Bemærkninger.

Man foreslaar først at begrænse det daglige Timetal i Førsteklasserne til 3, selv om det aarlige Timetal paa 720 saa ikke naas. Det er en praktisk Foranstaltning, som vi ikke har noget imod, særlig da det fastholdes, at det samlede Antal Timer i Grundskoleklasserne ikke bliver formindsket.

Den næste Ændring, der stilles Forslag om, angaar Forskolelærerinderne. Om disse bestemmes det, at de fra Skoleaaret 1949—1950 skal kunne ansættes ogsaa ved Købstadskoler. Det er sikkert ikke den højtærede Undervisningsminister ukendt, at der i Lærer- og Lærerindekredse er en meget stærk Uvilje mod en saadan Bestemmelse. Man begrunder denne Uvilje med, at disse Lærerinder har en alt for ringe Uddannelse, og at man derved faar to Slags Lærere. Af disse

Grunde mener man, at Forskolelærerinderne helt burde afskaffes. Nu har vi dem jo imidlertid, og kan man ikke paavise, at disse Lærerinders Smaabørnsundervisning sagligt og pædagogisk set er uforsvarlig — ja, saa maa man selv sagt indrømme, at disse Lærerinder er lige saa fordelagtige til Smaabørnsundervisningen i Købstaden som paa Landet; naar alt tages i Betragtning, vil denne Smaabørnsundervisning maaske endda være lettere for dem at udføre i Købstadskolen, hvor Børnene samles i Klasser af jævnaldrende.

Hele dette Problem er meget omspændende; det er helt nyt, og det er meget vigtigt, og vi fra vor Side ønsker det derfor belyst og undersøgt i et Udvalg, inden vi kan tage endelig Stilling til det. Vi indrømmer selvfølgelig, at der ad denne Vej er en Mulighed for hurtigt Fremskaffelse af flere Lærerkrafter, saaledes at det alene af den Grund bør undersøges.

Saa er der Bestemmelsen om, at Børn i Almindelighed ikke kan indskrives i Skolen, før de er $6\frac{3}{4}$ Aar. Denne Bestemmelse betyder efter vor Mening en Foringelse, og den er vi Modstandere af, men jeg skal tilføje, at vi, saafremt en virkelig Lærermangel kan konstateres, vil bøje os derfor og gaa med til Bestemmelsen, naar det ikke kan være anderledes; naar vi er villige dertil, skyldes det ogsaa, at det overlades til Kommunalbestyrelsen selv at træffe Bestemmelse vedrørende dette Spørgsmaal.

Endelig er der Lovforslaget om en midlertidig Ordning af Lærereksamen for Studenter. Det er jo ikke noget helt nyt herhjemme, og i Bemærkningerne til Lovforslaget er det oplyst, at man baade i Norge og Sverige har haft en saadan Ordning, og at denne Ordning har virket tilfredsstillende i de to Lande. Naar Ordningen der er nævnt, gaar jeg ud fra, at naar man herhjemme vil gennemføre noget tilsvarende, vil man tage de to Lande som Forbillede, og saa maa vi se nærmere paa det i Udvalget. Lovforslaget siger ikke meget, eller om man vil, alt for meget, Lovforslaget bemyndiger ganske simpelt Undervisningsministeren til at lade indrette Uddannelse af Studenter til Lærereksamen paa 2—3 Aar, andet og mere staar der faktisk ikke, men saa er der ogsaa i høj Grad Anledning til at faa en Række Spørgsmaal besvaret først. Inden man kan tage endelig Stilling, maa vi spørge: Hvor og hvorledes skal disse Studenter undervises og i hvilke Fag, hvilken Karakter skal de have som Studenter for at kunne komme i Betragtning, hvor mange Aar maa der være gaaet,